

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 05.12.2014
C(2014) 9527 final

Úrad pre reguláciu elektronických
komunikácií a poštových služieb
(RÚ)

Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24
Slovensko

Kontaktná osoba:
Ing. Vladimír Kešjar
predseda

Fax: +421 2 5293 2096

Vážený pán Kešjar,

Predmet: Rozhodnutie Komisie vo veci SK/2014/1671: Veľkoobchodné služby lokálneho prístupu poskytované v pevnom umiestnení na Slovensku - vymedzenie nápravných opatrení

Pripomienky podľa článku 7 ods. 3 smernice 2002/21/ES

I. POSTUP

Dňa 7. novembra 2014 Komisia zaevidovala oznámenie slovenského regulačného orgánu, *Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb* (ďalej len „RÚ“)¹, týkajúce sa vymedzenia nápravných opatrení na trhu veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu poskytovaných v pevnom mieste² na Slovensku.

Vnútroštátne konzultačné postupy³ prebiehali v období od 10. septembra 2014 do 10. októbra 2014.

Dňa 13. novembra 2014 bola RÚ zaslaná žiadosť o poskytnutie informácií⁴ a odpoveď na

¹ V súlade s článkom 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33), zmenenej smernicou 2009/140/ES (Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37) a nariadením (ES) č. 544/2009 (Ú. v. EÚ L 167, 29.6.2009, s. 12).

² V súlade s trhom 3 a) v odporúčaní Komisie 2014/710/EU z 9. októbra 2014 o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií podliehajúcich regulácii *ex ante* v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (odporúčanie o relevantných trhoch), Ú. v. EÚ L 295, 11.10.2014, s. 79.

³ V súlade s článkom 6 rámcovej smernice.

⁴ V súlade s článkom 5 ods. 2 rámcovej smernice.

ňu bola doručená 19. novembra 2014.

Na základe článku 7 ods. 3 rámcovej smernice môžu národné regulačné orgány (ďalej len „NRO“), Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (ďalej len „BEREC“) a Komisia predložiť príslušnému NRO pripomienky k oznámeným návrhom opatrení.

II. OPIS NAVRHOVANÉHO OPATRENIA

II.1. Súvislosti

Trh s veľkoobchodným (fyzickým) prístupom poskytovaným prostredníctvom infraštruktúry (vrátane spoločného uvoľneného alebo úplného uvoľneného prístupu) v pevnom umiestnení bol Komisii prvýkrát oznámený v roku 2004 a Komisia ho posúdila v rámci veci SK/2004/0107⁵. RÚ určil spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „Slovak Telekom“), za etablovaného operátora s významným vplyvom na relevantnom trhu a navrhol mu uloženie súboru povinností vrátane povinnosti: i) sprístupniť a používať špecifické zariadenia, ii) uplatňovať transparentnosť, iii) nediskriminovať, iv) viesť oddelené účtovníctvo a v) regulovať ceny vrátane povinnosti uplatňovať nákladovú orientáciu.

Komisia vo svojom liste s pripomienkami poukázala na nedostatok podrobných informácií o povinnosti regulácie cien, a to z hľadiska metódy, ako aj úrovne veľkoobchodných poplatkov. RÚ však vo svojom konečnom opatrení neuložil žiadne nápravné opatrenie na reguláciu cien, hoci sa takéto opatrenie v jeho oznámení navrhovalo.

Komisii bolo v júni 2009 po prvýkrát oznámené druhé preskúmanie trhu v rámci veci SK/2009/0929. RÚ navrhol z vymedzenia relevantného trhu vylúčiť optické siete. V nadväznosti na diskusie s útvarmi Komisie počas I. fázy konzultácie EÚ sa RÚ rozhodol zrušiť svoje navrhované opatrenie.

Druhé preskúmanie trhu bolo opäť oznámené v apríli 2011 v rámci veci SK/2011/1210⁶. RÚ zahrnul do relevantného trhu účastnícke vedenia a ich úseky prostredníctvom prístupu cez metalické káble a káble z optických vlákien. Bolo navrhnuté, aby sa ceny služieb prístupu cez metalickú prístupovú sieť regulovali pomocou metódy tzv. benchmarkingu (metóda referenčných hodnôt), pri ktorej sa nezohľadňujú skutočne vzniknuté náklady.

Komisia vo svojom liste s pripomienkami vyzvala RÚ, aby namiesto tzv. benchmarkingu určil nákladovo orientované ceny za prístup k metalickým účastníckym vedeniam, a zdôraznila, že ceny v prípade služieb prístupu cez optické káble by sa mali stanoviť na základe nákladovo orientovaných cien primerane upravených na základe investičných rizík.

Komisii bolo druhé preskúmanie trhu opäť oznámené v novembri 2011 v rámci veci SK/2011/1262, keďže predtým uložené opatrenie etablovaný prevádzkovateľ právne napadol z dôvodu zmien týkajúcich sa povinnosti uplatňovať transparentnosť, čo nebolo predmetom predchádzajúcich vnútroštátnych konzultácií a konzultácií s EÚ. V nadväznosti na diskusie s útvarmi Komisie počas I. fázy konzultácie s EÚ sa RÚ rozhodol zrušiť svoje navrhované opatrenie.

⁵ SG-Greffé (2004) D/205500.

⁶ SG-Greffé (2011) D/7880.

Komisia bola v marci 2012 opätovne informovaná o druhom preskúmaní trhu v rámci veci SK/2012/1308⁷. RÚ zahrnul do vymedzenia relevantného trhu vlastné dodávky a externé poskytovanie i) účastníckych vedení a ich úsekov (vrátane úplného a spoločného prístupu k účastníckemu vedeniu) prostredníctvom metalických káblov a ii) optických káblov, ako aj iii) spoločné využívanie zariadení alebo kolokáciu. Navrhol uložiť spoločnosti Slovak Telekom celý súbor nápravných opatrení.

V odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií RÚ spresnil, že plánuje uložiť nápravné opatrenia na reguláciu cien na základe metódy BU-LRIC pre všetky typy prístupu a kolokáciu metalických a optických účastníckych vedení. Objasnil, že podrobné údaje o nápravnom opatrení na reguláciu cien pripraví externý konzultant do konca roku 2012 a že budú predmetom následnej verejnej konzultácie na vnútroštátnej úrovni i na úrovni EÚ.

Komisia vo svojom liste s pripomienkami uviedla, že RÚ obmedzil svoje nápravné opatrenie týkajúce sa prístupu k architektúre optickej siete GPON na produkt virtuálneho lokálneho uvoľneného prístupu (VULA). Skonštatovala, že hoci VULA by sa mohol zaviesť ako prechodné opatrenie, mal by sa nahradiť uvoľneným prístupom k optickému vedeniu hneď, ako to bude technicky a ekonomicky uskutočniteľné, alebo by sa mal prípadne aj naďalej vyžadovať popri úplnom uvoľnenom prístupe k optickému vedeniu. Preto vyzvala RÚ, aby prehodnotil navrhované nápravné opatrenia v oblasti prístupu, hneď ako bude dostupná technológia umožňujúca uvoľnený prístup k optickému vedeniu (napr. WDM). Ďalej Komisia uvítala skutočnosť, že RÚ navrhol uložiť na všetky formy prístupu a kolokáciu nápravné opatrenie týkajúce sa regulácie cien na nákladovo orientovanom základe. Zdôraznila však, že riadne presadzovanie nápravného opatrenia týkajúceho sa nediskriminácie je dôležité pri predchádzaní prípadnému diskriminačnému správaniu etablovaného prevádzkovateľa, ktoré nesúvisí s cenami, a vyzvala RÚ, aby preskúmal podrobné údaje o nápravnom opatrení týkajúceho sa nediskriminácie, len čo sa uverejní odporúčanie o uplatňovaní povinnosti nediskriminácie.

V marci 2013 RÚ oznámil v rámci veci SK/2013/1440 podrobnosti týkajúce sa nápravných opatrení v súvislosti s kolokáciou. Oznamená povinnosť regulácie cien sa vzťahovala na optické aj metalické siete. Adaptabilný model nákladov na kolokáciu použil dve rozdielne metódy kalkulácie nákladov. Na neopakovateľné, jednorazovo poskytnuté služby použil prístup stanovovania nákladov na základe činnosti (ABC), zatiaľ čo na opakovateľné, dlhodobo poskytované služby použil prístup dlhodobých priemerných prírastkových nákladov (LRAIC). Operátor s významným vplyvom na trhu mal vykonávať výpočet WACC (vážené priemerné kapitálové náklady) a predložiť RÚ na schválenie kalkuláciu ceny kolokácie so vstupnými údajmi pre adaptabilný model nákladov. Zámerom RÚ bolo oznámiť Komisii konečné ceny kolokácie len ak by bolo potrebné upraviť cenu, ktorú vypočítal operátor s významným vplyvom na trhu.

Komisia vo svojom liste s pripomienkami požiadala RÚ, aby jej oznámil konečné ceny kolokácie, keď budú stanovené, aby jej čo najskôr oznámil nápravné opatrenia na reguláciu cien súvisiace so službami prístupu LLU a aby zrevidoval metodiku oceňovania v prípade kolokácie optických káblov v súlade s v tom čase pripravovaným odporúčaním o nediskriminácii a metodikách výpočtu nákladov⁸ po jeho prijatí.

⁷ SG-Greffe (2012) D/6919.

⁸ Odporúčanie Komisie z 11. septembra 2013 o dôsledných nediskriminačných povinnostiach a metodikách výpočtu nákladov na podporu hospodárskej súťaže a zlepšenie investičného prostredia širokopásmového pripojenia (Odporúčanie o nediskriminácii a metodikách výpočtu nákladov), Ú. v. EÚ L 251, 21.9.2013.

II.2. Regulačné opatrenia

V oznámenom návrhu opatrenia RÚ navrhuje zaviesť metódu regulácie cien veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu k metalickým a optickým účastníckym vedeniam poskytovaným v pevnom umiestnení vrátane služieb poskytovaných prostredníctvom káblovodov. Metóda regulácie cien sa nevzťahuje na kolokačné služby⁹.

RÚ používa metódu vzostupných dlhodobých inkrementálnych nákladov (BU LRIC plus), ktorá je, podľa odpovede RÚ na žiadosť o poskytnutie informácií, v súlade s odporúčaním o nediskriminácii a metodikách výpočtu nákladov. Vstupné náklady vychádzajú z cien moderných ekvivalentov(MEA)¹⁰, ktoré sú ocenené reprodukčnou obstarávacou cenou. Nákladový model je založený na prístupe Scorched Node (prístupe spáleného uzla), metalické a optické komponenty zdieľajú existujúcu civilnú infraštruktúru (prekrývanie) a modifikovaná naklonená anuita sa používa na ekonomické odpisy. Navyše tento model na ocenenie použiteľnej civilnej infraštruktúry využíva metódu indexácie, ale nepriraduje hodnotu plne odpísaným prvkom civilnej infraštruktúry.

Operátor s významným vplyvom na trhu by mal vypočítať primeranú mieru návratnosti investovaného kapitálu. Operátor s významným vplyvom na trhu by mal vykonávať výpočet WACC¹¹ a predložiť RÚ kalkuláciu ceny so vstupnými údajmi pre model nákladov¹². RÚ musí overiť uplatňovanie uložených metód kalkulácie cien. Operátor s významným vplyvom na trhu má RÚ na požiadanie preukázať, že ceny za jeho služby obsahujú len nevyhnutné náklady na zabezpečenie veľkoobchodných služieb fyzického prístupu a neobsahujú aj náklady, ktoré nesúvisia s týmito službami. RÚ takisto posúdi spôsob, akým sa vypočítali WACC a môže požiadať operátora s významným vplyvom na trhu, aby odôvodnil predloženú cenovú kalkuláciu alebo individuálne vstupné údaje. Na základe posúdenia vstupných údajov a výsledkov cenovej kalkulácie RÚ buď potvrdí cenu, ktorú vypočítal operátor s významným vplyvom na trhu, alebo ju v odôvodnených prípadoch zmení.

V odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií RÚ vysvetľuje, že časový posun medzi oznámením analýzy trhov a oznámením cenovej metodiky je spôsobený nedostatkom finančných zdrojov a skutočnosťou, že Komisia medzitým prijala nové oznámenie o nediskriminácii a nákladoch. RÚ uvádza, že ceny za veľkoobchodné služby lokálneho fyzického prístupu ešte nie sú na Slovensku regulované, a očakáva, že regulované ceny sa začnú uplatňovať pravdepodobne od apríla 2015.

V odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií RÚ ďalej objasňuje, že veľkoobchodné služby lokálneho fyzického prístupu operátora s významným vplyvom na trhu v súčasnosti využíva len jeden alternatívny operátor¹³. RÚ odmieta poskytnúť informácie o počte prístupov z toho dôvodu, že takáto informácia je predmetom obchodného tajomstva.

⁹ Kolokačnými službami sa zaoberá samostatné opatrenie, ktoré bolo oznámené v rámci veci SK/2013/1440.

¹⁰ RÚ považuje kombináciu technológií FTTH, FTTC a metalickej siete v prípade MEA za relevantnú. V prípade optických technológií FTTH a FTTC považuje RÚ topológiu Point to Point, ako aj topológiu Point to Multipoint za relevantné.

¹¹ T. j. vážených priemerných kapitálových nákladov.

¹² Trhová riziková prirážka, ktorá je špecifikovaná pre výpočet WACC, vyplýva z histórie burzového trhu na základe výskumu v štúdií Duff & Phelbs Valuation Handbook, pričom referenčná sadzba je 5 %.

¹³ GTS Slovakia s.r.o.

V odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií RÚ tiež vysvetľuje, že oznámenie o konečných vypočítaných cenách podľa článku 7 ods. 7 rámcovej smernice považuje za rovnocenné oznámeniu podľa článku 7 ods. 3 tej istej smernice. RÚ uvádza, že z tohto dôvodu Komisii neoznámil, podľa článku 7 ods. 3 rámcovej smernice, konečné vypočítané ceny kolokácie, tieto ceny jej však oznámil priamo ako prijaté opatrenie podľa článku 7 ods. 7 rámcovej smernice.

III. PRIPOMIENKY

Komisia preskúmala oznámenie a ďalšie informácie, ktoré poskytol RÚ, a predkladá túto pripomienku¹⁴:

Povinnosť oznámiť všetky konečné vypočítané ceny podľa článku 7 ods. 3 rámcovej smernice

Komisia konštatuje, že RÚ považuje oznámenie o konečných vypočítaných cenách podľa článku 7 ods. 7 rámcovej smernice za rovnocenné oznámeniu podľa článku 7 ods. 3 tej istej smernice. RÚ uvádza, že z tohto dôvodu Komisii neoznámil, podľa článku 7 ods. 3 rámcovej smernice, konečné vypočítané ceny kolokácie.

Komisia opakuje, že na vypočítané úrovne konečných cien sa vzťahuje článok 8 smernice o prístupe¹⁵ a že majú priamy vplyv na cezhraničný obchod, a preto Komisia nevyhnutne potrebuje poznať vypočítané ceny vopred, aby mohla posúdiť, či navrhované opatrenie je v súlade s právnymi predpismi EÚ a či nevytvára prekážku pre vnútorný trh.

Komisia žiada RÚ, aby jej v súlade s článkom 7 ods. 3 rámcovej smernice oznámil všetky konečné ceny nielen za kolokáciu, ale aj za fyzický lokálny prístup hneď, ako budú stanovené, a to bez ohľadu na to, či ich RÚ upravil alebo nie. Samotné predloženie oznámenia Komisii o takýchto cenách vo forme prijatých opatrení podľa článku 7 ods. 7 rámcovej smernice by nebolo v súlade s platnými a záväznými požiadavkami vymedzenými v rámcovej smernici.

V prípade, že RÚ neoznámia konečné ceny, Komisia už v tejto fáze zdôrazňuje, že by mohla prijať príslušné právne opatrenia proti Slovensku podľa článku 258 ZFEÚ.

Na základe článku 7 ods. 7 rámcovej smernice RÚ v čo najväčšej miere zohľadní pripomienky ostatných NRO, BEREC a Komisie a môže prijať výsledný návrh opatrenia. Ak tak urobí, informuje o tom Komisiu.

Stanoviskom Komisie k tomuto konkrétnemu oznámeniu nie je dotknuté žiadne stanovisko, ktoré môže Komisia zaujať vo vzťahu k ostatným oznámeným návrhom opatrení.

Komisia v súlade s bodom 15 odporúčania 2008/850/ES¹⁶ uverejní tento dokument na

¹⁴ V súlade s článkom 7 ods. 3 rámcovej smernice.

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7), zmenená smernicou 2009/140/ES (Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37).

¹⁶ Odporúčanie Komisie 2008/850/ES z 15. októbra 2008 o notifikáciách, lehotách a konzultáciách ustanovených v článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (Ú. v. EÚ L 301, 12.11.2008, s. 23).

svojej webovej stránke. Komisia nepovažuje informácie uvedené v tomto dokumente za dôverné. Do troch pracovných dní po doručení je možné v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa obchodného tajomstva informovať Komisiu¹⁷ o tom, že tento dokument obsahuje dôverné informácie, ktoré si želáte pred uverejnením vypustiť¹⁸. Každú takúto žiadosť by ste mali zdôvodniť.

S úctou
za Komisiu
Robert Madelin
generálny riaditeľ

¹⁷ Žiadosť zašlite buď elektronickou poštou na adresu: CNECT-COMP-ARTICLE7@ec.europa.eu, alebo faxom na číslo: +32 2 298 8782.

¹⁸ Komisia môže informovať verejnosť o výsledkoch svojho posúdenia pred koncom tohto trojdňového obdobia.